

Forstand i at anvende det, man sparede paa den ene Maade, til at forhøje de 10 pCt. til et noget højere Procenttal for de mindst heldigt stillede. Jeg vilde ikke anse det for betænkeligt at gaa op til 15 pCt. for de lavest stillede og en deraf følgende Skala opefter. Det er imidlertid et Spørgsmaal, som det er naturligere at overveje i et Udvalg end i Salen.

Jeg anser det for sandsynligt, at dette Forslag vil blive modtaget med Velvillie fra mange Sider i denne Sal. Jeg tror at kunne udtale det paa mit eget Partis Vegne, og jeg er temmelig sikker paa, at det samme vil være Tilfældet fra socialdemokratisk Side (Afbrydelse af *Berntsen*) — ja det forhandlende Venstreparti, jeg husker i Øjeblikket ikke det officielle Navn; det moderate Partis Stilling kender jeg desværre mindre til. Jeg er ogsaa overbevist om, at det ikke ligger uden for det politiske Højrepartis Anskuelser at støtte Kravet om bedre Lønninger for de mindre velstillede Funktionærer og Embedsmænd. Det er min Overbevisning. Men med Hensyn til Højrepartiets Stilling vil jeg dog gerne gøre en enkelt Bemærkning. Det synes jo saa, at Højres Program ved de forestaaende Folketingsvalg fremdeles skal være Lønningslove og fremdeles skal være Overbud paa de Skattelove, som før vare Højrepartiets Pest og Rædsel; men det er dog ganske uretfærdigt over for Højre ikke at minde om, at det i det mindste har een Sag til paa sit Program, og den vil jeg tillade mig at bringe i Erindring. Vi bleve mindede derom ved en smukt udstyret Bog, som blev omdelt her i Rigsdagen vistnok i Begyndelsen af November Maaned. Det var Landbrugstoldkommissionens Betænkning. Der har været en mærkelig Stilhed om denne Sag. Det synes, som om den er kommen vor Regering og Højrepartiet ret ubelejligt. Den er kommen omtrent som en gøende Hund, der kommer ind i et Selskab, og som man med meget stort Besvær faar til at ligge todt, fordi dens Gøen ikke falder rigtig ind i Øjeblikkets Kammertone. Men det kan ikke hjælpe noget, denne Sag er en af Højres Programsager. Allerede i 1885 har vor højtærede Finansminister som Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 4de Valgkreds udtalt sig med Sympati om det første Landbrugsbeskyttelsesforslag, som daværende Finansminister Estrup fremsatte. Landstingsudvalgets Flertal har udtalt sig til Gunst for en Landbrugstoldbeskyttelse, og der er ingen i det nuværende Regeringsparti i Landstinget — og jeg tror

heller ikke her i Folketinget — der har taget Afstand fra dette Standpunkt. Men der er jo nogen Grund til at se denne Sag, en Toldbeskyttelse for Landbruget og derigennem en Fordyrelse af vigtige Forbrugsartikler for den store Befolkning, i nær Forbindelse med nærværende Sag. Dette, som en Landbrugstoldbeskyttelse vil betyde, vil netop være at tage med den ene Haand, hvad man gennem dette Lovforslag giver med den anden. Hvor meget den Fordyrelse beløber sig til, som Landbrugstoldkommissionens Satser ville medføre for den store Befolkning, er ikke saa godt at sige. Landbrugstoldkommissionens Flertal har viseligt og med meget stor Forsigtighed afholdt sig fra en Undersøgelse deraf. Mindretallet i Kommissionen, der, som bekendt, stillede Forslag om en Landbrugstold i Forbindelse med Eksportpræmier, anslog den Fordyrelse, der efter dets Forslag vilde indtræde for en Arbejderfamilie, til noget over 40 Kr. Men for det første ere Mindretallets Satser mindre end Flertallets, og for det andet ere de Forbrugskvanta, det opgiver, alt for lave. Ved en ganske vist ikke særlig omhyggelig, men, som jeg dog tror, i det væsentlige rigtig Sammenstilling af de Forbrugskvanta, der opgives i det af mig før citerede Hæfte af Meddelelser fra statistisk Bureau om danske Arbejderfamiliers Forbrug, kommer jeg med de Satser, som Landbrugstoldkommissionens Flertal har bragt i Forslag, til det Resultat, at Fordyrelsen for en Byarbejderfamilie, bestaaende af Mand, Kone og 3 ikke alt for smaa Børn — og med en Familie paa dette sociale Niveau maa man dog sammenstille de Funktionærer, Talen er om ved nærværende Lovforslag — vil andrage mindst 70 Kr., men rimeligvis mere, fordi jeg jo kun har kunnet anføre en gros-Fordyrelsen, men derimod ikke det yderligere Tillæg, som vil komme til, først fra Grossisten, derefter fra Detailhandleren, eventuelt for Bageren og andre Fremstillere af Produkterne, inden de komme i Forbrugerens Hus. Naar altsaa Fordyrelsen bliver mindst 70 Kr. og maaske mere, tror jeg at have Lov til at sige, at Højrepartiets politiske Standpunkt i nærværende Sag i Virkeligheden er at tage med den ene Haand, hvad det giver med den anden. Nu er heldigvis Stillingen den, at den anden Sag, jeg nævnedes, er bleven skudt til Side, og man har skudt nærværende Sag frem, jeg tør vel nok sige uden at gaa nogen for nær: af politiske Grunde. Nu vel, det er det samme: vi gribe til, vi slaa til, vi tage den nærværende Sag og søge at